

Ιδιωτικοποίσεις: Ιδεολογική αγκύλωση ή πανάκεια;

Οι δήμαρχοι Λακατάμιας και Τσερίου αξιολογούν τον ένα χρόνο της θητείας τους

Συνεντεύξεις στην Αντωνία Λαμπράκη

Οι ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων οργανισμών ζωτικού χαρακτήρα για την οικονομία και το κοινωνικό σύνολο αποτελούν ζήτημα μείζονος σημασίας. Πρώτη φορά ωτόσο έγιναν πολιτική πράξη σ' αυτή την βετή διακυβέρνηση ΔΗΣΥ. Ο Γ.Γ. της ΠΕΟ, Πάμπτης Κυρίτσης, επαναπονίζει τις πάγιες θέσεις της Ομοσπονδίας απορρίπτοντας τις ιδιωτικοποιήσεις, υποδεικνύοντας ότι αλλού εντοπίζονται οι ιδεολογικές αγκυλώσεις που επιδιώκουν εκκώρωση του εθνικού πλούτου σε ιδιωτικά χέρια. Ο Γ.Δ. της ΟΕΒ, Μιχάλης Αντωνίου, επαναλαμβάνει τη διαχρονική θέση της Ομοσπονδίας υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων, καλώντας σε παραμερισμό των ιδεολογικών συνθημάτων και να προχωρήσουμε προς όφελος των οργανισμών και της οικονομίας.

- 1 Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι ιδιωτικοποιήσεις θα δράσουν παθογένεις και θα βελτιώσουν μέσα από τον ανταγωνισμό τις παρεχόμενες υπηρεσίες από τους εν λόγω οργανισμούς. Συμμερίζεστε αυτήν την πολιτική;
 - 2 Η ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων οργανισμών κοινής αωφελείας, που κατέχουν δεσπόζουσα θέση σε μικρή αγορά όπως η κυπριακή, δεν εγκυμονεί κινδύνους δημιουργίας μονοπωλίων ή και ολιγοπωλίων;
 - 3 Πώς αποτιμάτε την περιπτώση ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού;
 - 4 Η ιδιωτικοποίηση οργανισμών κοινής αωφελείας σε ευρωπαϊκές κάρβουνες επέφερε τέτοια προβλήματα, ώστε οι κοινωνίες ζητούσαν επαναφορά τους στο Δημόσιο. Αυτό δεν πρέπει να προβληματίσει;

**Πάμπης Κυρίτσης,
Γ.Γ. της ΠΕΟ:**

«Τα αγαθά δημόσιας ωφέλειας δεν πρέπει να γίνονται αντικείμενο κερδοσκοπίας»

**Μιχάλης Αντωνίου,
Γ.Δ. της ΟΕΒ:**

«Η ΟΕΒ απορρίπτει
τα μονοπώλια, είτε ιδιωτικά
είτε κρατικά...»

1 Η ΠΕΟ αντιτίθεται στις ιδιωτικοποιήσεις, όχι μόνο γιατί συνδικαλιστική οργάνωση οφείλει να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των εργαζομένων σε αυτούς τους οργανισμούς. Ως εργατική Ομοσπονδία που εκφράζει τα ευρύτερα κοινωνικά συμφέροντα των δυνάμεων της εργασίας, αφετηρία μας είναι η θέση αρχής ότι τα αγαθά δημόσιας ωφελείας δεν πρέπει να γίνονται αντικείμενο κερδοσκοπίας, αλλά να υπόκεινται σε κοινωνικό έλεγχο και να διασφαλίζεται η απρόσκοπη παραχώρηση τους σε όλους τους πολίτες.

Από την περιοχή, σε οποιαδήποτε από τις περιφέρειες της Ελλάς, οι υποδομές παρούσης αυτών των αγαθών κοινής αφελότητας δημιουργήθηκαν από το κράτος με τεράστιες επενδύσεις. Είναι από τα πλέον προσφιλή επιχειρήματα των θιασωτών των ιδιωτικοποιήσεων είναι όμι ότι με αυτές πρωθενίτερα δικαιούονται με τα αφελήματα των εργαζομένων μεταξύ ημικρατικού και ιδιωτικού τομέα. Δεν μας εξηγούν όμως πώς η υποβάθμιση των εργασιακών δικαιωμάτων στους γηρακτικούς οργανισμούς θα βοηθήσει στην βελτίωση των υπολογίων. Από την εμπειρία του συνδικαλιστικού κινήματος σε άλλες χώρες, αυτό που γνωρίζουμε είναι ότι οι ιδιωτικοποιήσεις συμβάλλουν στην γενικότερη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και στην αμφισβήτηση των συλλογικών συμβάσεων και επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στα δικαιώματα και στους μισθούς.

Αυτοί που προβάλλουν την υποτιθέμενη «δικαιούσην» μεταξύ εργαζομένων ως πρόσχημα για τις ιδιωτικοποιήσεις, είναι οι ίδιοι που αντιδρύουν και εμποδίζουν τη διάληξη νομοθεσίας υποχρεωτική εφαρμογή των συμβάσεων στον ιδιωτικό τομέα. Είναι αυτοί οι οποίοι απορρίπτουν τη νομοθετική παρέμβαση του κράτους, ώστε να μειωθεί η ασυνδοσία και να στηριχτούν οι εργαζόμενοι σε εποχές που το ιδιωτικό κεφάλαιο σύτε μπορούσε, ούτε ενδιαφερόταν για αυτές.

2 Η εμπειρία δηλώνει ότι εκεί και όπου έγιναν σαρωτικές ιδιωτικοποιήσεις στο όνομα των καταναλωτών και της «ελεύθερης αγοράς», όταν αυτά τα αγαθά γίνονταν αντικείμενο βερδοσκοπίας από ιδιωτικά μονοπόλια και το κέρδος είναι το μοναδικό κίνητρο διαιχθίσιος τους, τότε δεν υπάρχει διασφάλιση ότι ο πολίτης θα έχει πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες σε προστιτές τιμές.

3 Η εμπειρία της ιδιωτικοποίησής των εμπορικών δραστηριοτήτων στο λιμάνι Λεμεσού που ξεξίλισται σε φάσκο, καταδεικνύει πολύ χαρακτηριστικά ότι η αντικατάσταση ενός δημόσιου μονοπώλου με ένα ιδιωτικό κέφαλο άλλο παρά εγγυάται ότι συμβαλλεί στη βελτίωση του δημόσιου κοινωνικού φθείρου. Τι έχουμε στο λιμάνι Λεμεσού; Μήπως καλύτερες τιμές για τους εμπορεύμενους και διαχείριση σε ευπρέπτωση; Μήπως περισσότερα έσοδα στην Κυπριακή Δημοκρατία από ότι είκε παραδοσιακά; Τίποτα από αυτά. Μάλον οιθαρές καθυστερώσεις και ζημιές στους εμπορεύμενους και στην οικονομία και απώλειες για το κράτος. Στους ιδιώτες όμως κέρδη, αφού συμφωνίανταν τέτοιες ώρες είναι έξαρση πλημμύρων κάτω από οποιαδήποτε συνθήκης. Μάλιστα με το «κότα» στις δραστηριότητες του λιμανιού Λάρνακας φρόντισαν να αποκλείσουν ακόμα και τη δυνατότητα ανταγωνισμού. Κατά τα άλλα αποδίδουν στην Αριστερά ιδεολογικές αγκυλώσεις.

4 Όπως καταδικύνεται μέσον από μελέτες της ίδιας της ομάδας αυτή του Κέντρου Οικονομικών Μελετών του Πανεπιστημίου Greenwich της Βρετανίας, αρκετές χώρες, λόγω των αρνητικών κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεών των προκλήσαν σε ιδιωτικοποίηση, δηλαδή είναι οι ψηφιότερες τμήματα χώρις επενδύσεις και νέες υποδομές, η μείωση της απασχόλησης, τα χαρημάτια επίπεδα ασφαλείας, έχουν επαναφέρει τον έλεγχο σε τομείς οι οποίοι είχαν ιδιωτικοποιηθεί. Παραδείγματα είναι η Γερμανία, η Φινλανδία και η Λιθουανία, επανακρατούσαν μέρος ή ολόκληρο του δίκτυου ενέργειας, ενώ στη Γαλλία και πιο συγκεκριμένα στο Δήμος Παρισίου επανέκτησε τον έλεγχο της υδρευσης.

Τα παραδείγματα είναι πάρα πολλά. Σε πολλές περιπτώσεις το ιδιωτικό κεφάλαιο καρπώνεται ή φθινά τον δημόσιο πλούτο και αφού τον απομάζει οδηγεῖ τα πράγματα στο σημείο της επανάκτησης από το Δημόσιο, αφού πρόκειται για υπηρεσίες κοινής αφελείας απαραίτητες για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής πολιτών. Η διεθνής εμπειρία των ιδιωτικοποιήσεων ανατρέπει το επικείμερα των νεοφιλέευσθενών υποστηρικτών τους που αιτέας θα οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγικότητάς τας με συνέπεια τη μείωση των τιμών και τη βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών.

1 Δεν είμαι σίγουρος ποια ακριβώς είναι η κυβερνητική πολιτική στα θέματα των αποκριτικοποιήσεων και ουδέποτε καθοριστικά στοκεία της πολιτικής της ΟΕΒ από τις θέσεις οποιουδήποτε πολιτικού ή πολιτειακού φορέα. Εξ ορισμού μια Οργάνωση όπως η ΟΕΒ δεν έχει πολιτική στα θέματα αποκριτικοποιήσεων που είναι εντελαλέμηνη να προάγει την ιδιωτική κριτικοποιία και την ελεύθερη οικονομία. Πιστεύει ότι η αποτελεσματικότητα του ιδιωτικού τομέα σαφώς υπερέχει του Δημοσίου. Σωρεία είναι οι αποδείξεις ότι το κράτος δεν μπορεί να είναι επικειμενιάς, δεν είναι ούτε ο ρόλος του.

Αφότου η οικονομία παγκοσμίως ιπτήκε και ιδιαίτερα από το 2004 όταν ο Κύπρος έγινε μέρος μιας ενιαίας αγοράς 28 κρατών, ο ανταγωνισμός είναι διεθνής και οι ρυθμοί μεταβολής των απατησεων ιλιγγιώδεις. Η θέση της ΟΕΒ είναι ότι οι πειριούμοι που επιβάλλει το δημόσιο δίκαιο, που διέπει τα τελευταριγιά των Ημικρατικών Οργανισμών, σκοτώνουν την ανταγωνιστικότητά τους. Χαμηλή ανταγωνιστικότητα μοριάει ορθήγει σε αργό θάνατο. Όλες οι παθούσεις των Ημικρατικών είναι συμπτώματα της βασικής νόσου που είναι η εφαρμογή του δημόσιου δικαίου σε μια επικρατηματική δραστηριότητα που είναι εκτεθειμένη σε αβυσσαλέο ανταγωνισμό.

2 Η ΕΒΕ απορίτει τα μονοπώλια, είτε ιδιωτικά είτε κρατικά, γιατί πλήττουν τα συμφέροντα της οικονομίας, του φορολογούμενου και του καταναλωτή. Τα δε οιγκώπωλια στρεβλώνουν βάναυσα τον υγιή ανταγωνισμό, συνάχι με τα ίδια οικτρά αποτελέσματα όπως τα μονοπώλια. Για την αποκρατικοποίηση οργανισμών κοινής αωρέλεσης, η νομοθεσία παρέχει επιλογές διαφορετικών μορφών πρόσπεσης, γιατί κανένας οργανισμός δεν είναι ίδιος με τον άλλο και ο λογική του «one size fits all», δεν μπορεί να εφαρμοστεί στις αποκρατικοποίησεις. Μέσα από πολιτική και κοινωνική συνεννόηση πρέπει γρήγορα να βρούμε και να εφαρμόσουμε τα καλύτερα για κάθε έναν από αυτούς τους φορείς εθνικού πλουτού. Δεν έχουμε απειρότιστο χρόνο στη διάθεσή μας, οι εξελίξεις τρέχουν και δυστυχώς, δεν τις ελέγχουμε εμείς. Η δε αριά των Οργανισμών μας καθορίζεται από διεθνείς κανόνες στους οποίους δεν περιλαμβάνεται η προηγούμενη ανθωφορία τους, ούτε περαιτέρω σε κερδοφορία τους που πρόσκυψε σε τον καθημερινό εργασματών. Είναι μετ' αυτής η ΟΕΒ, ο Σύνδεσμος Ναυτικού Πρακτόρων, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, η Eurogate, και τη P&O Maritime και η Αρχή Λιμένων και η ΟΕΒ συμμετέχει στις σχετικές διαβούλευσης και διαπραγματεύσεις, σάς λέω ότι το 65% των χρεωστών από τις διαχειρίστριες εταιρείες πάνε στο κράτος. Όσο το ποσόστο αυτό δεν μειώνεται, το λιμάνι δεν θα βρει ειρήνη. Εκτός βέβαια, αν υπάρχει η αναγκαία πολιτική βούλσητο για ρυθμίση των απεργών στις οιουδάεις υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί κατά την αποκρατικοποίηση του λιμανιού Λάρνακας, ώστε στη βάση της εμπειρίας με τη Λεμεσό να γίνουν ορθές διευθετήσεις.

4 Η διενθύνση εμπειρία δεν είναι ομοιόμορφη. Εμεις οφείλουμε να αντιγράψουμε και να προσαρμόσουμε στην κυπριακή πραγματικότητα τις δέλτιστες πρακτικές. Πρέπει να εγκαταλείψουμε ένθετης κακείνης τις καταστροφικές ιδεολογίες και τις συνθήματα. Πανάκειος υπάρχουν μόνο στην ελληνική μυθολογία.